

Doc. dr. Vuk Vukotić	Tematika (tema) anglų kalba
Kritinė ir istorinė kalbos sociologija: sociologinių kalbos vystymo modelių plėtra	Critical and historical sociology of language: development of sociological models for language development
<p>Kalbos mokslo istorijoje dažnai nutylima, kad jis gimė iš politinių – nacionalinių, kolonialistinių, imperinių – 18-ojo ir 19-ojo amžiaus projektų. Filologai ne tik tyrė, bet ir kūrė kalbas, tiek standartines, tiek nestandartines („tarmių“ ar „atmainų“) kalbos koncepcijas. Šie konceptai dažnai priimami kaip patogiausias realybės atspindys, tokiu būdu dažnai užmaskuodami objektyvius kalbos vartojimo faktus. Siūloma kritinė (ir istorinė) kalbos sociologija siekia ištaisyti pamatinius filologijos konceptus ir terminologinį aparatą: siūloma į kalbų/tarmių ir t. t. atsiradimą žiūrėti kaip į tam tikros visuomeninės galios lauko produktą. Besiremdama poststruktūralistine sociologijos prieiga bei kritinėmis (postkolonialinės, feministinės, kritinės rasės teorijos) teorijų prielaidomis, jos tikslas yra pasiūlyti naują žodyną, analizės modelius, tam, kad kalbos istorinis vystymas būtų suprastas be teleologinių (ir ideologinių) paaiškinimų. Doktorantai skatinami teikti projektus, kur bus kritiškai žiūrima į kalbines teksonomijas, ar kas traktuojama kaip „kalba“, kas „tarmė“, sekti istorinius procesus, kaip jos atsirado, lyginti skirtingus pasaulio regionus, taip pat inkorporuoti įvairias socialinės teorijas ar filosofines perspektyvas (pvz. Pierre Bourdieu, Michel Foucault, Alfred Sohn-Rethel, Erving Goffman, Richard Collins ar pan.).</p>	<p>The history of modern linguistics often ignores the fact that it was born from political – national, colonial, imperial – projects of the 18th and 19th centuries. Philologists not only studied, but also created languages, both standard and non-standard (“dialectal” or “varieties”) language concepts. These concepts are often accepted as the most convenient reflection of reality, thus often masking the objective facts of language use. The proposed critical (and historical) sociology of language seeks to correct the fundamental concepts and terminological apparatus of linguistics: it is proposed to view the emergence of languages/dialects, etc. as a product of a certain field of social power. Based on the post-structuralist approach of sociology and the assumptions of critical (postcolonial, feminist, critical race theory) theories, its goal is to offer a new vocabulary, analytical models, so that the historical development of language can be understood without teleological (and ideological) explanations. Doctoral students are encouraged to submit projects that critically examine linguistic taxonomies, what is considered a “language” and what is a “dialect”, follow historical processes, how they emerged, compare different regions of the world, and incorporate various social theories or philosophical perspectives (e.g. Pierre Bourdieu, Michel Foucault, Alfred Sohn-Rethel, Erving Goffman, Richard Collins, etc.).</p>